

The effect of audit quality, number of profit forecasts and the Auditor's Opinion on the relationship between the classification shifting and investors' confidence

Zanyar Sajjadi ¹ Mohammad Omid Akhgar* ² Pezhman Abbasi ³

1. Assistant professor, Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, University of Kurdistan, Sannadaj, Iran

2. Associate professor, Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, University of Kurdistan, Sannadaj, Iran

3. M.S, Accounting, Faculty of Humanities and Social Science, University of Kurdistan, Sannadaj, Iran

ARTICLE INFO

Article Type:

Original Research

Received: 04.16.2023

Revised: 09.12.2023

Accepted: 11.13.2023

Keyword:
classification shifting investors' confidence investment confidence
audit quality
number of profit forecasts
Auditor's Opinion

*Corresponding Author:

Mohammad Omid Akhgar

Email:

Mo.akhgar@uok.ac.ir

ABSTRACT

Recently, a third tool called classification shifting for earnings management has been considered. According to the listed companies' use of classification shifting method and also, the role of investor confidence, which is argued to have a significant impact on earnings management, this type of earnings management should not be overlooked. Also, the role of audit quality, the number of profit forecasts by managers and the type of Auditor's Opinion in reducing confidential information is vital. Therefore, the purpose of this research is to investigate the effect of audit quality, the number of profit forecasts by managers and the type of Auditor's Opinion on the relationship between the classification shifting and investors' confidence. The present sample of this study includes 117 companies listed on the Tehran Stock Exchange from the period of 2011 to 2021. In order to test the research hypotheses, multiple regression analyses have been used. The results show that there is a positive and significant relationship between the classification shifting and investment confidence, and audit quality, auditor's opinion and the number of managers' profit forecasts decrease the relationship between classification shifting and investors' confidence.

©2024 the authors. Published by National University of Skills, Tehran, Iran. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC License) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

شاپای الکترونیکی: ۴۴۳۰-۲۵۳۸

شاپای چاپی: ۹۷۹۶-۲۳۸۲

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Classification shifting is one of the earnings managements that items deliberately classified in a way that by manipulating earnings in income statement, users can be misled. In comparison with accrual-based earnings management and real earnings management, classification shifting is a tenuous and executable tool for earnings management. In fact, classification shifting is a special way to manage earnings in which management change the items of income statement without any change in final loss or income (Mc vay, 2006).

Following Mc vay (2006), several studies have been done for expanding the results. For example, Barva et al. (2006) show that firms change the main expenses from discontinued operation to other expenses. Darv et al. (2019) find that firms change assets decrease expense to discontinued operation. Abernathy et al. (2014) show that firms that have limitation in using accrual-based earnings management and real earnings management, will use classification shifting as an alternative for earnings management.

Auditing as a one of the governance mechanisms is essential for increasing the investor's confidence. So, auditor's opinion as a final outcome of auditing process, can prevent earnings management. number of profit forecasts by managers has information content and disclose information about firms' future position and performance. Based on these issues, the purpose of this study is to investigate the effect of audit quality, auditor's opinion and number of profit forecasts on the relationship between classification shifting and investor's confidence. In order to achieve this purpose four hypotheses have been developed. In first hypothesis, the relationship between classification shifting and investor's confidence has been studied. In other three hypotheses the effect of each modify variables on this relationship has been investigated.

Methodology

This research is applied in terms of purpose and descriptive-correlation in terms of nature and method. Also, this research is a post-event (non-experimental) type of research in terms of time and in terms of the type of reasoning for the conclusion, it is considered as inductive research. In this research, the library method is used to collect the required data and information and consists of two parts. The first part includes the subject literature and the definition and identification of the concept of independent and dependent variables and the discussion of how they interact using the theories of financial scientists; Books, articles, dissertations, websites and specialized Persian and English magazines have been used. The second part is the collection of research data that the required data has been obtained from the library of the stock exchange, new software Rahavard, financial statements and announcements published by companies on the Cadal site belonging to the stock exchange organization. In this study, multivariate regression is used as a statistical method. In regression method, the main purpose is to investigate the relationship between dependent and independent variables of the research. After collecting information, Excel and Eviews software are used to analyze the data and extract descriptive and inferential statistics.

The data required for this study have been collected from the actual information of companies listed on the Tehran Stock Exchange during the years 2011-2021, and using the systematic removal method to determine the sample size based on the following criteria:

1. For the purpose of comparability, the fiscal year ending March 20 is considered.
2. Not be part of financial companies, investments or financial intermediation companies.
3. Their financial information is available.
4. There is no change in the financial year during the time domain of the research.
5. The required information about the variables is available.

Results and Discussion

This study investigates the relationship between classification shifting and investor's confidence and further investigates the interactive effect of audit quality, auditor's opinion and number of profit forecasts on the relationship between classification shifting and investor's confidence. Using a sample of listed firms, this study finds a positive relationship between classification shifting and investor's confidence. Also, audit quality, auditor's opinion and number of profit forecasts have a negative effect on this relationship.

Conclusions

The results of this research show that the investment confidence in companies that manage earnings by using the method of classification shifting, is higher than other companies. Also, the audit quality, the number of profit forecasts by managers and Auditor's Opinion can affect the effectiveness of the aforementioned relationships. The findings of the current research can be useful in the decision makings by investors and stakeholders of the company; Because it can provide new evidence about how to use the classification shifting as a new method of earnings management.

تأثیر کیفیت حسابرسی، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و نوع اظهار نظر حسابرسان بر رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران

زانیار سجادی*^۱، محمد امید اخگر*^۲، پژمان عباسی^۳

- استادیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

- دانشیار، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

- دانش آموخته کارشناسی ارشد، حسابداری، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	در دهه گذشته، یک ابزار جدید به نام تغییر طبقه‌بندی سود برای مدیریت سود مورد توجه قرار گرفته است. با توجه به استفاده شرکت‌های بورسی از این روش و همچنین تأثیر قابل توجه اطمینان سرمایه‌گذاران بر مدیریت سود، نباید این نوع مدیریت سود را نادیده گرفت. بنابراین، هدف پژوهش بر روی تأثیر کیفیت حسابرسی، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و نوع اظهار نظر حسابرسان بر رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران است. نمونه حاضر پژوهش شامل ۱۱۷ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۹ است. به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش رگرسیون چند متغیره استفاده گردیده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد بین تغییر در طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و نوع اظهار نظر حسابرسان موجب تضعیف این رابطه می‌شود. بر اساس یافته‌های اینگونه استدلال می‌شود که اطمینان سرمایه‌گذاران در شرکت‌های که از روش تغییر طبقه‌بندی سود استفاده می‌کنند، به دلیل همراه نمودن آنها نسبت به پیوسته بودن سودهای عملیاتی بیشتر است. همچنین کیفیت حسابرسان، تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران و نوع اظهار نظر حسابرسان می‌توانند میزان اثرگذاری روابط مذکور را تحت تأثیر قرار دهد. یافته‌های پژوهش حاضر می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران و ذینفعان شرکت مؤثر واقع شود؛ چراکه می‌تواند شواهدی جدیدی در خصوص چگونگی استفاده از تغییر طبقه‌بندی سود به عنوان شیوه نوین مدیریت سود ارائه دهد.
کلید واژگان: اطمینان سرمایه‌گذاران تغییر طبقه‌بندی سود تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران کیفیت حسابرسان نوع اظهار نظر حسابرسان	
*نویسنده مسئول: محمد امید اخگر پست الکترونیکی: Mo.akhgar@uok.ac.ir	

۱. مقدمه

یکی از مباحث اصلی در پژوهش‌های حسابداری، مدیریت سود است که باید ریشه‌های آن را در موضوع انتخاب روشها و رویه‌های حسابداری جستجو کرد. در این راستا، دو مبحث مدیریت سود از طریق اقلام تعهدی اختیاری و مدیریت سود از طریق رویدادهای واقعی، حجم اصلی مطالعات بوده است. مدیران می‌توانند با استفاده از مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی و مدیریت واقعی سود، بر سود گزارش شده تأثیر بگذارند (خرمدل ۱۴۰۲). [۱] با این حال، روش‌های دیگری برای مدیریت سود و تأثیرگذاری بر تصمیمات سرمایه‌گذاران وجود دارد. یکی از این روش‌ها تغییر طبقه‌بندی سود است که در صورت سود و زیان رخ می‌دهد (سجادی و همکاران ۱۴۰۱). [۲] در واقع، تغییر طبقه‌بندی سود، روشی خاص برای مدیریت سود است که در آن مدیریت، اعداد موجود در صورت سود و زیان را به نحوی تغییر می‌دهد که رقم نهایی سود یا زیان شرکت تغییر نکند (مکوی، ۲۰۰۶). [۳]

تغییر طبقه‌بندی سود نوعی مدیریت سود است که در آن اقلام حساب بصورت عمدی طبقه‌بندی می‌شوند تا با دستکاری اعداد سود در صورت سود و زیان، استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی را فریب دهند. در مقایسه با مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت فعالیت‌های واقعی، تغییر طبقه‌بندی سود یک ابزار ظریف و در عین حال قابل اجرا برای مدیریت سود است. کار اصلی مکوی (۲۰۰۶) [۳] به عنوان نقطه عطفی در تغییر ادبیات تغییر طبقه‌بندی سود در نظر گرفته می‌شود. او اولین پژوهشگری بود که یک مدل انتظار ایجاد کرد تا بتواند از طریق طبقه‌بندی نادرست هزینه‌ها در صورت سود و زیان دستکاری را انجام دهد. به طور خاص، او فرض می‌کند که مدیران برای افزایش درآمدهای اصلی، انگیزه دارند که هزینه‌های اصلی را به عنوان درآمد کاهش اقلام خاص گزارش کنند. مکوی (۲۰۰۶) [۳] با استفاده از نمونه‌ای از ۷۶، ۹۰۱ مشاهدات سالیانه از ایالات متحده در بازه زمانی ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۳، دریافت که مدیران به طور فرصت طلبانه هزینه‌های اصلی را به اقلام خاص منتقل می‌کنند و پیشنهاد کرد چنین تغییر طبقه‌بندی زمانی رایج است که شرکت راقادری سازد تا پیش‌بینی‌های تحلیل‌گران را برآورده کند. سرمایه‌گذاران برای خرید و فروش سهام از نسبت قیمت به سود هر سهم که یکی از اصلی‌ترین ابزارها برای تجزیه و تحلیل سهام است، استفاده می‌کنند. از آنجا که سرمایه‌گذاران تصور می‌کنند قیمت سهام ارزش ذاتی شرکت را منعکس می‌کنند، پس رشدهای آینده شرکت در قیمت لحاظ شده است. نسبت قیمت به سود ابزاری فراتر از یک معیار برای اندازه‌گیری به شمار می‌آید و عملکرد گذشته شرکت و انتظارات سرمایه‌گذاران در روند رو به رشد شرکت در آینده را نشان می‌دهد. نسبت قیمت به سود معیاری برای نشان دادن میزان خوش‌بینی یا بدبینی بازار نسبت به رشد شرکت در آینده می‌باشد.

انجام حسابرسی به عنوان یک فعالیت نظارتی و نیز به عنوان یکی از سازوکارهای حاکمیت شرکتی برای جلب و حفظ اعتماد سرمایه‌گذاران، منصفانه بودن بازار و نیز منصفانه بودن اطلاعات در دسترس، ضروری است. با توجه به موارد پیش‌گفته، مشخص می‌شود که حسابرسی با کیفیت بالا توانایی بازار را برای ثبت به موقع اطلاعات، بهبود می‌بخشد. در نتیجه انتظار می‌رود در جایی که حتی فرصت کمی برای مدیریت سود وجود دارد،

کیفیت حسابرسی بالا رود (آگی منسا و همکاران، ۲۰۱۹).^۱ [۴] هدف حسابرِس از حسابرسی صورتهای مالی این است که بر اساس شواهد جمع آوری شده، در قالب یک گزارش کتبی که مبنای آن است، بیانیه‌ای شفاف درباره صورتهای مالی ارائه دهد. گزارش حسابرِس باید شامل نظرات صریح و کتبی در مورد صورتهای مالی باشد. برای این منظور، حسابرِس باید نتایج شواهد حسابرسی به دست آمده را به عنوان مبنایی برای اظهار نظر در مورد صورتهای مالی در نظر بگیرد (جامعی، لطفی جو ۱۳۸۸، ۱۴۰۰). [۵] از این جهت انتظار می‌رود که نوع اظهار نظر حسابرِس به عنوان عامل بازدارنده بر تغییر طبقه‌بندی سود تأثیر گذار باشد. گزارش حسابرسی شامل اطلاعات مفیدی است که باعث اتخاذ تصمیمات بهینه، و افزایش اطمینان سرمایه‌گذاران می‌شود و همچنین گزارش حسابرسی ممکن است حاوی اطلاعاتی باشد که برآورد مبلغ جریان‌های نقدی آتی یا ریسک این جریان‌ها تأثیر بگذارد. اطلاعاتی که بتواند موجب تجدید نظر در این دو جزء (مبلغ و ریسک جریان‌های نقدی آتی) شود، اطلاعات مربوط است و می‌تواند موجب تغییر قیمت سهام و واکنش سرمایه‌گذاران شود (جین ماچلر، ۱۹۸۶).^۲ [۶]

افشای اطلاعاتی که به وسیله تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران انجام می‌شود، اطلاعاتی درباره وضعیت و عملکرد آتی شرکت ارائه می‌دهد. مدیران پیش‌بینی‌های سود را به منظور ارائه اطلاعات بیشتر و راهنمایی به بازار منتشر می‌کنند و بازار به طور قابل توجهی به آن‌ها واکنش نشان می‌دهد. پیش‌بینی عاملی کلیدی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است، زیرا سرمایه‌گذاران و تحلیلگران مالی از سود به عنوان یکی از معیارهای اصلی برای ارزیابی شرکت‌ها استفاده می‌کنند و تمایل دارند سودآوری آینده را اندازه‌گیری کنند تا در مورد نگهداری یا فروش سهام خود تصمیم بگیرند.

در بازارهای مالی، تصمیم‌گیری مهمترین بخش از فرآیند سرمایه‌گذاری است. سرمایه‌گذاران برای رسیدن به حداکثر منافع و بازده مورد انتظار، نیازمند اتخاذ بهترین تصمیمات می‌باشند. در این راستا مهمترین عامل فرآیند تصمیم‌گیری، اطلاعات است. اطلاعات میتواند بر فرآیند تصمیم‌گیری نقش مهمی داشته باشد، زیرا موجب اخذ تصمیمات متفاوت در افراد متفاوت می‌شود. صاحب نظران بازارهای مالی، گزارشگری مالی را مهمترین منبع اطلاعاتی سرمایه‌گذاران می‌دانند. به همین دلیل یکی از اهداف حسابداری و تهیه صورتهای مالی فراهم کردن اطلاعات به منظور تسهیل تصمیم‌گیری است. توسعه سرمایه‌گذاری از یک جهت موجب جذب سرمایه و هدایت آن‌ها به بخش‌های مولد اقتصادی شده و از جهتی تمایل مدیران به اعمال مدیریت سود و سوء استفاده از آن و در نتیجه ارائه اطلاعات نادرست به سرمایه‌گذاران، آسیب جدی به اعتماد سرمایه‌گذاران وارد خواهد ساخت و آنها را متضرر می‌کند. بنابراین انجام حسابرسی به واسطه‌ی کیفیت حسابرسی، نوع اظهار نظر آنها پیرامون صورتهای مالی با اعتباری که به اطلاعات مالی می‌دهند، می‌تواند به اعمال مدیریت خوب، افزایش اعتماد سهامداران و در نهایت، کاهش مدیریت سود منجر شود. همچنین تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران به واسطه‌ی دستیابی به اطلاعات جدید در مورد وضعیت و عملکرد آتی شرکت، و افشای این اطلاعات باعث کاهش مدیریت سود شود.

1 Agyei-Mensah

2 Jensen

بر این اساس، هدف کلی پژوهش حاضر، پاسخگویی به این سؤال است که آیا کیفیت حسابرسی، نوع اظهار نظر حسابرسان و تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران بر رابطه تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران مؤثر است؟

۲. پیشینه پژوهش

زی^۱ و همکاران (۲۰۲۴) به بررسی چگونگی ارتباط مشارکت مدیران ارشد دانشگاهی با شیوه‌های مسئولیت اجتماعی و پیامدهای آنها بر رفتار و عملکرد نادرست شرکت پرداختند. نتایج نشان داد که شرکت‌هایی که توسط مشارکت مدیران ارشد دانشگاهی اداره می‌شوند، بیشتر در مسئولیت اجتماعی سرمایه‌گذاری می‌کنند. علاوه بر این، شرکت‌های مسئولیت اجتماعی با مشارکت مدیران ارشد دانشگاهی بعید است که در تقلب شرکتی و اجتناب از مالیات تهاجمی دخیل باشند، به‌ویژه زمانی که شرکت‌ها مالکیت نهادی پایین و تحلیلگران کمتری دارند و در محیط‌هایی با اجرای قانون پایین و محیط‌های غیرصادقانه اجتماعی قرار دارند. همچنین عملکرد مسئولیت اجتماعی ارائه‌شده توسط مشارکت مدیران ارشد دانشگاهی ارتباط مثبتی با عملکرد شرکت بعدی دارد. به‌طور کلی، مطالعه نشان می‌دهد که تجربه آکادمیک، پیامدهای مهمی برای درک رهبری اخلاقی مدیران و هدایت مسئولیت اجتماعی اخلاقی شرکت‌ها دارد.

گودونوگا و سپون^۲ (۲۰۲۳) تحلیل چگونگی تحقیقات آموزش عالی یک دانشگاه، مسئول اجتماعی را در طول زمان، مفهوم‌سازی و نقش محیط سازمانی در اجرای مسئولیت اجتماعی در دانشگاه‌ها را بررسی کردند. یافته‌ها نشان می‌دهد که مسئولیت اجتماعی، یک مفهوم چتری است که از یک وظیفه اخلاقی برای ارائه خدمات به جامعه، درگیرکردن ذی‌نفعان خارجی در عملکردهای اصلی دانشگاه‌ها و اخیراً به نشان‌دادن شواهدی از تأثیر اجتماعی تکامل یافته است. میزانی که مسئولیت اجتماعی به‌عنوان یک عملکرد اصلی آموزش عالی اجرا و مشروعیت می‌یابد تحت تأثیر عوامل سازمانی و نهادی است. سیاست‌های ملی و بودجه عمومی، راهبردها و مشوق‌های سازمانی و عاملیت اعضای هیئت علمی اهرم‌های مهم اجرایی هستند. این مطالعه با نشان‌دادن اینکه اجرای مسئولیت اجتماعی نیازمند انسجام بین استراتژی‌ها و ساختارهای مسئولیت اجتماعی و انگیزه‌هایی برای تقویت تعهد داخلی به مسئولیت اجتماعی است، کاربرد عملی را نشان می‌دهد.

ایکولوا^۳ و همکارانش (۲۰۲۲) با تکیه بر جغرافیای اقتصادی تکاملی، مطالعات نوآوری، مطالعات مدیریت و سازمان و دیدگاه‌های تاریخی، شیوه جدیدی از درک تعامل دانشگاه- منطقه‌ای را به‌عنوان شکلی از اتصال پایدار دانشگاه و جامعه ارائه می‌کنند. آن‌ها همچنین ضمن تلاش برای ارتقای سیاست‌های دانشگاهی و حل مسائل مدیریتی، خواهان تعیین تکلیف آن دسته مراکز دانشگاهی شده‌اند که به تأمین نیازهای بازار کار محلی توجه نمی‌کنند و مسئولیت خطیر خود را در خصوص معضلات اجتماعی و اقتصادی به فراموشی سپرده‌اند. این مطالعه نگاهی اجمالی به دیدگاه‌های شمال اروپا در مورد تأثیر اجتماعی پژوهش از موضع سیاست‌گذاران، رهبری دانشگاه و دانشگاهیان ارائه می‌دهد.

دین^۴ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی با استفاده از یک مطالعه کیفی، ۱۸ عضو هیئت علمی و رهبر از هشت دانشگاه چینی و اروپایی را بررسی کردند. نتایج نشان داد که کارکنان دانشگاهی و رهبران به‌طور گسترده‌ای مفهوم رهبری دانشگاهی را در زمینه‌های مختلف به‌عنوان یک مفهوم پیچیده درک می‌کنند. علاوه بر این، یافته‌ها

¹. Xie

². Godonoga & Sporn

³. Iakovleva

⁴. Dinh

بینش‌های متعددی را برای درک مشخصات یک رهبر دانشگاهی مؤثر که دارای طیف وسیعی از ظرفیت‌ها و سبک‌های رهبری خاص است، ارائه کرد.

هوندسا^۱ (۲۰۲۱) در پژوهشی تجربیات رهبران در دانشگاه هارامایا، اتیوپی را با توجه به ادراکات و شیوه‌های رهبری دانشگاهی بررسی کرد. در این پژوهش از رویکرد پژوهش کیفی با راهبرد پدیدارشناسی استفاده شده است. پنج نفر از مدیران بخش با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، مشاهده و اسناد استفاده شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که رهبران در دانشگاه‌ها، رهبری را هم پاداش‌دهنده و هم مطالبه‌کننده و سبک‌های رهبری آن‌ها را دموکراتیک، تحول‌آفرین، مشارکتی و آزادانه می‌دانند. سانچز^۲ و همکاران (۲۰۱۶) پژوهشی با عنوان «مسئولیت اجتماعی دانشگاه: تحلیل پایه دانشجویان در برزیل» ارائه دادند. در این مقاله یک چارچوب مدل‌سازی برای تحلیل پایه دانشجویان به‌منظور اینکه آیا مؤسسات آموزش عالی از چشم‌انداز افقی بلندمدت استفاده می‌کنند یا نه؟ آیا شامل همه ذی‌نفعان در استراتژی خود می‌شود؟ آیا قادر به بهینه‌کردن تأثیر مثبت در جامعه یا کاهش تأثیرات منفی در صورت نیاز است؟ ارائه شده است. نتیجه‌گیری بعد از اعمال روش تحلیل آماری در نمونه‌ای از ۳۹۲ دانشجو به مثبت‌بودن مدیریت بازرگانی در دانشگاه برزیل و تأثیر فرضیه‌های توسعه‌یافته در مدل مفهومی اختصاص یافته است. علاوه بر این کارکنان داخلی دانشگاه به‌عنوان ایجادکننده تغییر و تضمین‌کننده توسعه داخلی مسئولیت اجتماعی نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

روس^۳ و همکاران (۲۰۱۴) مقاله‌ای را تحت عنوان «سازمان یادگیرنده و مسئولیت اجتماعی در مؤسسات آموزش عالی رومانی» ارائه کردند. این مطالعه رابطه میان سازمان یادگیرنده و مسئولیت اجتماعی دانشگاه را بررسی کرده است؛ بدین منظور رابطه سه گروه ذی‌نفعان داخلی مطالعه شد: دانشجویان، کارکنان با نقش‌های رهبری، نظارت، ارزیابی و کنترل و همچنین کارکنان درگیر در توسعه برنامه‌های آموزشی. ابعاد مختلف سازمان یادگیرنده، درجات متفاوتی از ارتباط با مسئولیت اجتماعی دانشگاه را ارائه کرد. این روابط بنا بر عضویت در سازمان رسمی، متفاوت است. نتایج این پژوهش، نقش دانشگاه‌ها را نه تنها به‌عنوان سازمان‌هایی که در آن یادگیری و آموزش رخ می‌دهد بلکه به‌مثابه سازمان‌های یادگیرنده‌ای که قادر به داشتن دوره مسئولیت اجتماعی در فرایند شکل‌گیری و توسعه حرفه‌ای خود هستند، روشن می‌سازد.

حسنوند و جوکار (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی رابطه بین هوش معنوی با رهبری اثربخش مدیران دانشگاه‌های شهرستان خرم‌آباد» بیان می‌کنند که بین هوش معنوی و ابعاد آن (بسط حالت هوشیاری، آگاهی متعالی، معنای شخصی، تفکر وجودی) با رهبری اثربخش، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. علاوه بر این بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش گام‌به‌گام، از بین متغیرهای پیش‌بین واردشده در تحلیل در ابعاد هوش معنوی، متغیر بسط حالت هوشیاری ۱۲ درصد و بسط حالت هوشیاری و آگاهی متعالی با هم ۱۶ درصد از واریانس رهبری اثربخش را تبیین می‌کند.

نادی زاکانی اردکانی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی کارکنان دانشگاه اردکان» دریافتند که تفاوت معنی‌دار آماری بین سطح موجود و مطلوب دانش، مهارت و نگرش کارمندان است و در این زمینه‌ها کارمندان به آموزش نیاز دارند. همچنین با توجه به معنی‌داربودن شکاف هریک از مؤلفه‌های حوزه‌های دانش، مهارت و نگرش این مؤلفه‌ها با استفاده از میانگین و آزمون رتبه‌ای فریدمن اولویت‌بندی شدند.

۱. Hundessa

۲. Sánchez-Hernández

۳. Rus

عباسی و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «طراحی الگوی شایستگی‌های رهبری در دانشگاه‌های دولتی شهر تهران» بیان می‌کنند که الگوی شایستگی‌های رهبری دانشگاه‌های دولتی شهر تهران دارای ۸۸ مؤلفه فرعی و ۸ مؤلفه اصلی شامل: مهارت‌ها، توانایی‌ها، ویژگی‌های شخصیتی، ویژگی‌های اخلاقی، اعتبار، دانش، بینش و نگرش بود. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد از بین ۸۸ مؤلفه، مؤلفه بینش سیاسی با بار عاملی ۹/۸۳۲ از بیشترین بار عاملی و مؤلفه دارابودن مهارت‌های آموزشی با بار عاملی ۹/۹۲۰ از کمترین بار عاملی برخوردار هستند. گستردگی شایستگی‌های به‌دست‌آمده در این الگو ناشی از ابعاد وسیع و پیچیدگی پست‌های ریاست دانشکده، معاونین و مدیران دانشگاه بود. بالابودن بارهای عاملی به‌دست‌آمده برای مؤلفه‌های فرعی این الگو و تأیید ۸۸ شایستگی از ۱۹ شایستگی به‌دست‌آمده در مراحل قبلی، نشان از روایی و اعتبار بالای محتوایی و سازه‌ای شایستگی‌های به‌دست‌آمده در این الگو دارد.

محمدی (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «رابطه سبک‌های رهبری با جو سازمانی و شایسته‌سالاری مدیران دانشگاه شهید بهشتی» بیان می‌کنند که بین سبک‌های رهبری تلفیقی و آمرانه با شایسته‌سالاری، همبستگی مثبت معنی‌دار وجود دارد. بین سبک رهبری آزادمنشانه با جو سازمانی، همبستگی مثبت معنی‌دار وجود دارد. همچنین وضعیت میانگین نمره سبک‌های رهبری و شایسته‌سالاری به‌طور معنی‌داری پایین‌تر از میانگین نظری بود اما وضعیت جو سازمانی به‌طور معنی‌داری بالاتر از میانگین نظری بود؛ به عبارت دیگر شایسته‌سالاری در وضعیت نامطلوبی نسبت به میانگین جامعه قرار داشت اما جو سازمانی در دانشگاه در وضعیت مطلوبی قرار دارد.

مهدی و بارانی (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان «تحلیل جایگاه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در نقشه جامع علمی کشور» دریافتند که هرچند در نقشه جامع علمی کشور، فرصت‌ها و زمینه‌های مناسبی برای توسعه مهارت و مهارت‌افزایی دانش‌آموزان و دانشجویان در آموزش و پرورش، نظام آموزش عالی و سایر نهادهای آموزشی ذی‌ربط پیش‌بینی شده است اما در این سند، سازوکار اجرا و شفافیت عملیاتی کافی برای مهارت‌آموزی منابع انسانی کشور تعریف و تدقیق نشده است.

حبیبی و جعفری (۱۳۹۵) پژوهشی را تحت عنوان «مؤلفه‌های ارتقای مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی» ارائه داده‌اند. این پژوهش با هدف ارزیابی مسئولیت‌پذیری اجتماعی در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی خراسان رضوی، شمالی و جنوبی و پیشنهاد الگویی برای سنجش آن انجام شد. بر اساس یافته‌های پژوهش، پنج بعد اساسی در مدل مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه وجود دارد که عبارتند از: ابعاد بشردوستانه، اقتصادی، قانونی، اخلاقی و فناوری که بعد مسئولیت‌پذیری فناوری برای اولین بار در ابعاد مسئولیت‌پذیری سازمانی اضافه و ۴۶ شاخصه نیز برای آن در نظر گرفته شده است.

جاجرمی‌زاده و همکاران (۱۳۹۵) پژوهشی با عنوان «بررسی نقش مداخله‌گر مسئولیت اجتماعی سازمان در رابطه بین رهبری اخلاقی و رفتارهای ناهنجار کارکنان در دانشگاه شیراز» را ارائه دادند. نتیجه‌گیری با بررسی‌های صورت گرفته و با انجام روش تحلیل مسیر الگوی پژوهش، معنی‌داربودن تمامی مسیرهای الگوی پژوهش، تأیید و رابطه بین متغیرها معنی‌دار دیده شد؛ یعنی رهبری اخلاقی علاوه بر اینکه به‌طور مستقیم موجب کاهش رفتارهای ناهنجار در سازمان می‌شود، از طریق اثرگذاری بر متغیر مسئولیت اجتماعی سازمان به‌طور غیرمستقیم نیز موجب کاهش رفتارهای ناهنجار در سازمان می‌شود.

حیدری (۱۳۹۴) پژوهشی را با عنوان «تحلیل برنامه‌های کلان نظام آموزش و پرورش بر اساس تئوری مسئولیت اجتماعی» ارائه داده است. این پژوهش درصدد بررسی مسئولیت اجتماعی مدیران آموزش و پرورش بوده است. نتایج پژوهش گویای این است که مسئولیت اجتماعی در نظام آموزشی، در برنامه‌های پیشنهادی بسیار ضعیف بود و به‌نظر می‌رسد مدیران نسبت به آن بی‌توجه هستند. چیدمان آموزش و پرورش به سلیقه مدیرانی که بر مسند وزارتخانه تکیه زدن تغییر کرد و هر بار مسئولیت تربیت دانش‌آموزان به مدیر بعدی واگذار شد. سکندران

آموزش و پرورش گاهی نظرات متفاوت و گاهی متقابل با یکدیگر داشتند. جامعه ناخواسته بازیچه سلیقه مدیران خود می‌شود. جابه‌جایی متعدد، تغییر پی‌درپی وزیران، معاونان وزیران، مدیران کل و مدیران ادارات، مانع از برنامه‌ریزی بلندمدت آن‌ها برای انجام بهتر مأموریت موردنظر شده است. تغییر هریک از این عوامل، مصادف با تغییر برنامه‌ها است که این روند موجب بی‌ثباتی در این وزارتخانه می‌شود.

۳. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

یکی از مهمترین تصمیماتی که امروزه در جهان به طور گسترده اتخاذ می‌شود، تصمیمات سرمایه‌گذاری است که گزارشگری مالی از جمله صورت سود و زیان ارائه شده توسط شرکت، نقش اساسی در این تصمیمات دارد. عنصر کلیدی که از طریق صورت سود و زیان در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و نسبت به تغییرات آن واکنش نشان می‌دهند، سود خالص گزارش شده توسط شرکت‌ها است که سرمایه‌گذاران در تصمیم‌گیری خود برای ارزیابی عملکرد شرکت‌ها و پیش‌بینی بازده آینده سهام از آن استفاده می‌کنند. با توجه به حجم زیادی از منابع اقتصادی درگیر، این تصمیمات نقش اصلی را برای همه ذینفعان ایفا می‌کند. از سوی دیگر، اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر بسزایی در تصمیمات سرمایه‌گذاری در شرکت دارد. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که میزان سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دارای مدیریت موثر و شرکت‌های بزرگ بیشتر است. همچنین بازده شرکت تأثیر اعتماد سرمایه‌گذار بر تصمیمات سرمایه‌گذاری در شرکت را افزایش می‌دهد (محمد شهید، ۲۰۱۹).^۱ [۷] به طور کلی، سرمایه‌گذاری به عنوان فرآیند تبدیل وجوه به یک یا چند نوع دارایی که برای مدتی در آینده نگهداری می‌شود، تعریف می‌شود. در دهه‌های گذشته، نسبت قیمت به سود به یکی از شاخص‌های اصلی مورد استفاده سرمایه‌گذاران در فرآیند ارزش‌گذاری سهام تبدیل شده است. در نگاه اول، نسبت قیمت به سود به سادگی اطلاعاتی را در مورد قیمتی که سرمایه‌گذاران مایلند به ازای هر یک دلار درآمد تولید شده توسط یک شرکت بپردازند، منتقل می‌کند، اما سرمایه‌گذاران و محققان معتقدند که نسبت قیمت به سود شامل اطلاعاتی در مورد سایر عوامل مانند چشم‌انداز رشد سود، است؛ نسبتی از بدهی، کارایی مدیریت، ریسک‌ها و احساسات سرمایه‌گذاران که این عوامل از شرکتی به شرکت دیگر و همچنین از صنعت به صنعت متفاوت است. برخی از صنایع سریعتر از سایرین رشد می‌کنند و بر این اساس ارزش بیشتری دارند. با این حال، برخی از مسائل مربوط به ارزش سهام بسته به یک عامل رشد پیش‌بینی شده وجود دارد. برخی از سرمایه‌گذاران تصور می‌کنند که ارزش‌گذاری بالای سهام را می‌توان توجیه کرد و در نهایت توسط سودهای آتی تعدیل کرد. در نتیجه سهام موسوم به "زرق و برق" چنان ارزش بالایی پیدا می‌کند که شروع به فاصله گرفتن از ارزش‌های بنیادی می‌کند (لاکونی‌شوگ و همکاران، ۱۹۹۴).^۲ [۸] نگرانی دیگری در مورد نسبت قیمت به سود که توسط محققان اشاره شده است این است که سهام با نسبت قیمت به سود بالا به طور چشم‌گیری در بلندمدت ضعیف عمل می‌کنند، در حالی که سهام نسبت قیمت به سود پایین آینده بالاتری ایجاد می‌کنند. با توجه به این مسائل، می‌توان فرض کرد که نسبت قیمت به سود نه تنها منعکس‌کننده عوامل اساسی بلکه یک مؤلفه احساسی است.

افزایش شواهد تغییر طبقه‌بندی سود با روند رو به رشد افشای درآمدهای اصلی در صورت‌های مالی مشاهده شده است (علاء منصور ذلالت و همکاران، ۲۰۱۷).^۳ [۹] مدیران به دلایل مختلفی در تغییر طبقه‌بندی سود

1 mohamad Shahid

2 Lakonishok

شرکت می‌کنند. اول، تأثیر مثبت بر روی درک سرمایه‌گذاران نسبت به عملکرد اصلی، زیرا تغییر درآمدها و هزینه‌ها بطور مستقیم منجر به افزایش درآمد اصلی می‌شود. درآمد اصلی به عنوان یک رقم پایه توسط سرمایه‌گذاران برای ارزیابی سبد سهام مورد استفاده قرار می‌گیرد، زیرا تأثیر اقلام غیر تکراری را حذف می‌کند. دوم، سرمایه‌گذاران در حالی که تصمیمات سرمایه‌گذاری خود را اتخاذ می‌کنند، اقلام خط صورت سود را متفاوت ارزیابی می‌کنند. آن‌ها وزن بیشتری به اقلام ماندگار نسبت به اقلام گذرا اختصاص می‌دهند. درآمد اصلی به عنوان یکی از اقلام اصلی، ثابت‌ترین درآمد است. از این رو، شرکت‌ها انگیزه دارند تا آن را مطلوب گزارش دهند. سوم، تغییر طبقه‌بندی سود احتمال کمتری برای تشخیص توسط حسابرسان خارجی دارد (مک‌وی، ۲۰۰۶، [۳] و برخلاف اقلام تعهدی اختیاری و مدیریت سود واقعی، نه منجر به برگشت اقلام تعهدی در سالیهای بعد می‌شود و نه از هیچ گونه بازدهی در آینده به دلیل تصمیمات غیر بهینه جلوگیری می‌کند، زیرا این فقط یک تغییر حسابداری در تغییر درآمدها و هزینه‌ها است و هیچگونه معامله تجاری واقعی را به دنبال ندارد. علاوه بر این، محدودیت‌های خاصی با اقلام تعهدی اختیاری و مدیریت سود واقعی مانند انعطاف‌پذیری حسابداری، نرخ مالیات بالاتر، رقابت در صنعت و غیره همراه است که تغییر طبقه‌بندی سود را به ابزار راحت‌تری برای مدیریت درآمد اصلی تبدیل می‌کند. مدیریت سود یکی از تصمیمات مدیریتی است که می‌تواند باعث کاهش اعتماد سهامداران و حتی فراتر از آن، جذب سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه ضمن ایجاد تصمیمات گمراه‌کننده شود. در واقع، رقم سود گزارش شده برای سرمایه‌گذاران مهم است و بر تصمیمات آن‌ها تأثیر می‌گذارد، اما مدیران از مدیریت فعالیت‌های واقعی برای دستکاری سود به دلیل انگیزه‌های خاص برای دستیابی به سود مورد نظر استفاده می‌کنند. دستکاری سود توسط مدیریت می‌تواند بر اجزای سود از جمله وجوه نقد و اقلام تعهدی سود تأثیر بگذارد و باعث شود سرمایه‌گذاران درک مناسبی از پیش‌بینی سود آتی و ارزش گذاری سهام شرکت‌ها نداشته باشند، زیرا بین سود و بازده رابطه مثبت وجود دارد. بنابراین، بازده آتی و ارزش گذاری متعاقب آن سهام نیز تحت تأثیر تفسیر نادرست سرمایه‌گذاران از محتوای سود قرار می‌گیرد که منجر به وزن‌دهی نادرست اجزای سود، از جمله وجه نقد و اقلام تعهدی (یا به عبارتی کج قیمت گذاری اجزا سود) می‌شود. این موضوع زمانی می‌تواند باعث تشدید تصمیم‌گیری‌های سهامداران شود، که نوسانات بیش از اندازه‌ای بر بازار سهام حاکم باشد. در این شرایط، به دلیل شکاف در بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران، شرکت‌ها سعی می‌کنند با ایجاد رفتارهای کنترلی در سود، از کنترل بازار اجتناب کنند. رفتارهایی که دستکاری سود را افزایش یا کاهش می‌دهد ممکن است در کوتاه مدت برای بازار تسکینی ایجاد کند، اما در بلندمدت منجر به برداشت نامتقارن از تصمیمات سرمایه‌گذار خواهد شد. نابرابری در بازار سرمایه که ناشی از عدم تقارن اطلاعات است دارای پیامدهای اجتماعی نامطلوب از قبیل هزینه زیاد معاملات، بازار ضعیف، نقدینگی پائین و به طور کلی کاهش سود معاملات خواهد شد. (کامیابی، نیک سرشت ۱۳۹۹). [۱۰] در واقع، نوسانات بیش از حد، معاملاتی را ایجاد می‌کند که در صورت ترکیب با مدیریت سود، توانایی پیش‌بینی بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌ها را به شدت کاهش می‌دهد و به دلیل اطلاعات گمراه‌کننده منجر به تفاوت‌های ادراکی در تصمیمات می‌شود.

اطلاعات حسابداری همواره توسط سرمایه‌گذاران به عنوان مبنایی برای تصمیم‌گیری آگاهانه و تخصیص بهینه منابع در بازارهای مالی مورد استفاده قرار گرفته است (ثقفی و همکاران، ۱۳۹۴). [۱۱] اتخاذ تصمیمات بهینه نیازمند اطلاعات قابل اعتماد است و در این راستا حسابرسی به دلیل نقش اعتباری و یکی از حلقه‌های

نظارتی زنجیره تامین اطلاعات همواره مورد توجه فعالان بازار و تحلیل گران بوده است، در نهایت، کیفیت حسابرسی باید عاملی باشد که باعث اعتماد شخص‌هایی که به شرکت وابسته هستند به اطلاعات حسابداری و مالی شرکت و همچنین قضاوت‌هایی که از گزارش حسابرسی کسب می‌کنند، شود. به گفته [\(جنسن و همکاران، ۱۹۷۶\)](#) [۱۲] حسابرسی یک سازوکار نظارتی است که مدیر را به سهامداران نزدیک‌تر می‌کند و یک عامل بازدارنده برای مدیران از دستکاری سود است.

گزارش و اظهارنظر حسابرسی، محصول نهایی حسابرسی یک واحد تجاری، گزارشی است که در آن، حسابرسان نسبت به صورتهای مالی صاحبکار ارائه می‌کنند. شهادت دهی حسابرسان در قالب اظهارنظر حرفه‌ای آنها بیان می‌شود. شهادت، بیانگر اظهارنظر و عقیده حسابرس در رابطه با میزان انطباق اطلاعات گزارش شده با معیارهای از قبل تعیین شده است. [\(جامعی، لطفی جو، ۱۴۰۰\)](#). [۵] هدف حسابرس از حسابرسی صورتهای مالی این است که بر اساس شواهد جمع‌آوری شده در حسابرسی، در قالب یک گزارش کتبی که مبنای آن شواهد گردآوری شده در حسابرسی می‌باشد، بیانیه‌ای شفاف درباره صورتهای مالی ارائه دهد. گزارش حسابرس به دو دلیل می‌تواند بر واکنش سرمایه‌گذاران به سود تأثیر بگذارد. در درجه اول، گزارش حسابرسی ممکن است حاوی اطلاعاتی باشد که بر تخمین مقدار جریان‌های نقدی آتی یا ریسک این جریان‌ها تأثیر می‌گذارد. اطلاعاتی که می‌تواند باعث تجدیدنظر در این دو جزء (مقدار و ریسک جریان‌های نقدی آتی) شود، اطلاعات مرتبطی است و می‌تواند باعث تغییر در قیمت سهام و واکنش سرمایه‌گذاران شود [\(جین ماچلر، ۱۹۸۶\)](#). [۶] همچنین، گزارش حسابرسی شامل گزارش مربوط به تداوم فعالیت شرکت می‌تواند حاوی اطلاعات مهمی در مورد وضعیت آتی شرکت باشد. حسابرسی در خط مقدم رسیدگی، اظهار نظر در خصوص مطلوبیت تهیه و نهایتاً اعتبار بخشی به ادعاهای مدیریت مندرج در صورتهای مالی است [\(دلیریان و همکاران، ۱۳۹۸\)](#). [۱۳]

از آنجا که سرمایه‌گذاران برای اتخاذ تصمیم نیازمند اطلاعاتی در مورد عملکرد آتی شرکت هستند، شرکت‌ها ملزم به ارائه پیش‌بینی سود می‌باشند. به عبارتی دیگر، سرمایه‌گذاران، اعتبار دهندگان و سایر استفاده‌کنندگان از اطلاعات مالی، علاوه بر اطلاعات تاریخی، نیاز به یکسری اطلاعات از واحد تجاری دارند که بتوانند منافع حاصل از سرمایه‌گذاری خود را پیش‌بینی نمایند. از این رو همواره به دنبال دسترسی به اطلاعاتی هستند که روند سودهای آتی را پیش‌بینی نمایند و یکی از این مواردی که می‌تواند به سرمایه‌گذاران در خصوص پیش‌بینی‌های آنها کمک نماید، سود پیش‌بینی شده توسط مدیران می‌باشد [\(هاشمی و طباطبایی، ۱۳۹۵\)](#). [۱۴] شرکت‌ها برای جلب سرمایه‌گذاران بالقوه و اطمینان خاطر سرمایه‌گذاران بالفعل، سعی می‌کنند سود هر سهم را با دقت بالاتر و در نتیجه خطای کمتری پیش‌بینی کنند. زیرا هرچه خطای پیش‌بینی سود بیشتر باشد موجب افزایش اختلال در افشای پیش‌بینی سود می‌گردد. در نتیجه، موجب نوسان در قیمت سهام شده که موجب مختل شدن در سود پیش‌بینی شده توسط مدیریت می‌گردد. پیش‌بینی‌های مدیریت یک سازوکار کلیدی از افشای داوطلبانه است [\(شاه‌ویسی و همکاران، ۱۳۹۹\)](#). [۱۵] مدیران پیش‌بینی‌های سود را به منظور ارائه اطلاعات بیشتر و راهنمایی به بازار انتشار می‌دهند و بازار به طور قابل توجهی به آن‌ها واکنش نشان می‌دهد [\(مرادی و همکاران، ۱۳۹۶\)](#). [۱۶] پیش‌بینی به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا فرآیند تصمیم‌گیری خود را بهبود بخشند و ریسک تصمیمات خود را کاهش دهند. پیش‌بینی سود به نوعی باعث نظارت بر کار مدیران شده و از

انتظارات آتی آنها اطلاعاتی را فراهم آورده و به بازار این اجازه را می‌دهد که نحوه عملکرد مدیران را در زمینه فعالیت‌های گذشته حال و آینده ارزیابی کند (آقایی و همکاران، ۱۳۹۸). [۱۷] با توجه به مطالب ذکر شده این فرض منطقی است که به واسطه‌ی پیش‌بینی سود سرمایه‌گذاران اطلاعات بیشتری در مورد عملکرد مدیران و شرکت داشته باشند، و این امر توانای مدیران را در انجام مدیریت سود کاهش دهد.

در راستای تقویت مبانی نظری بیان شده تحقیقات داخلی و خارجی سجادی و همکاران، ۱۴۰۱؛ [۲] جامعی و لطفی جو، ۱۴۰۰؛ [۵] ثقفی و جمالیانیور، ۱۳۹۷؛ [۱۸] شاه‌ویسی و همکاران، ۱۳۹۹؛ [۱۵] لاری‌الحداد و همکاران، ۲۰۱۹؛ [۱۹] علاء‌منصور ذلاته و همکاران، ۲۰۱۷؛ [۹] فن و همکاران، ۲۰۱۰؛ [۲۰] و مک‌وی، ۲۰۰۶ [۳] انجام شده است. به طور کلی، نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهند که مدیران ابتدا به دنبال استفاده از سایر روش‌های مدیریت سود هستند و زمانی که در انجام سایر روش‌ها محدود می‌شوند به سمت تغییر طبقه‌بندی سود روی می‌آورند. مدیران شرکت‌ها برای افزایش درآمدهای اصلی، به اشتباه هزینه‌های مکرر را به‌عنوان اقلام غیر تکراری طبقه‌بندی می‌کنند. این یافته‌ها نشان می‌دهند که تغییر طبقه‌بندی سود به عوامل مختلفی از جمله ساختار مالکیت، ویژگی‌های هیئت مدیره و تأثیرات محیطی و ... بستگی دارد. در نهایت، درک این روابط می‌تواند به بهبود شفافیت و کیفیت گزارش‌های مالی کمک کند و به سرمایه‌گذاران و ذینفعان در اتخاذ تصمیمات بهتر یاری رساند.

با توجه به پیشینه پژوهش ارائه شده می‌توان گفت در خصوص رابطه بین اطمینان سرمایه‌گذاران و تغییر طبقه‌بندی سود یافته‌های تجربی کافی وجود ندارد و بررسی پژوهش حاضر می‌تواند کمکی جهت رفع خلأ موجود در ادبیات نظری و تجربی در این خصوص باشد.

۴. فرضیه‌های پژوهش

به منظور نیل به هدف تحقیق، فرضیه‌های زیر مورد آزمون قرار گرفته است:

فرضیه اول: بین تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: کیفیت حسابرسی بر رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم: تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران بر رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر معناداری دارد.

فرضیه چهارم: نوع اظهار نظر حسابرسان بر رابطه بین تغییر طبقه‌بندی سود و اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر معناداری دارد.

۵. روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر نتیجه اجرای آن، یک پژوهش کاربردی، از دیدگاه فرایند اجرا، کمی، از نظر منطق اجرا، قیاسی - استقرایی، از دیدگاه هدف اجرا، تحلیل - تجربی و از نظر بعد زمانی یک پژوهش طولی - گذشته‌نگر است. در این پژوهش، داده‌ها از یادداشت‌های توضیحی صورت‌های مالی و نرم‌افزار رهاورد نوین ۳ طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ استخراج شدند. همچنین از نرم

افزار ۲۰۱۳ Excle برای طبقه‌بندی و محاسبات اولیه، در آخر از نرم‌افزار ۱۲ EViews برای آزمون فرضیه‌ها و مطمئن بودن نتایج فرضیه‌ها استفاده شد.

۶. جامعه و نمونه آماری

جامعه ی آماری این پژوهش، شامل تمام شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ به مدت ۱۰ سال می باشد. کلیه شرکت‌های موجود در جامعه آماری که حائز معیارهای زیر باشند در نمونه پژوهش انتخاب شده اند. به این ترتیب روش نمونه گیری پژوهش حذفی سیستماتیک است.

جدول ۱. محدودیت‌های مربوط به نمونه آماری

علت	ویژگی‌ها	
محاسبه برخی از متغیرهای این پژوهش مبتنی بر اطلاعات بازار سرمایه ایران است. بنابراین، اگر پایان سال مالی شرکتی با شرکت‌های دیگر متفاوت باشد، از لحاظ تأثیرپذیری از مسائل کلان اقتصادی همگون نخواهند بود.	دوره مالی شرکت‌های نمونه مد نظر منتهی به ۲۹ اسفند ماه هر سال باشد.	۱
	شرکت‌های مورد نمونه سال مالی خود را طی دوره پژوهش تغییر نداده باشند.	۲
شرکت‌های یادشده در این گروه به دلیل ماهیت متفاوت فعالیت و افشا نکردن برخی از متغیرهای پژوهش از نمونه حذف شدند.	شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری، هلدینگ، بانک‌ها، نهادهای پولی و بیمه از نمونه مستثنا می‌شود.	۳
در محاسبه متغیرهای مبتنی بر بازار وقفه معاملاتی بیانگر بهروز نشدن اطلاعات است، از این رو در صورت اعمال نشدن این محدودیت محاسبه متغیرهای مبتنی بر بازار به‌درستی انجام نمیشود.	قفه معاملاتی بیش از سه ماه نداشته باشد.	۴

با اعمال محدودیت‌های فوق، حجم نمونه آماری برابر ۱۱۷ شرکت شده که برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از آن استفاده شده است.

۷. مدل آزمون فرضیه‌ها

با توجه به روابط مورد اشاره در فرضیه‌های پژوهش، مطابق با پژوهش **عماد ضیاد رمضان (۲۰۲۰)** [۲۱] الگوی (۱)، الگوی (۲)، الگوی (۳) و الگوی (۴) به منظور آزمون فرضیه‌های اول، دوم، سوم و چهارم برآورد می‌شود:

$$P/E_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Lev_{it} + B_3MB_{it} + B_4Sie_{it} + B_5Growth_{it} + B_6Loss_{it} + e_{it} \quad (1)$$

$$P/E_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Auditq_{it} + B_3Cs_{it} * Auditq_{it} + B_4Lev_{it} + B_5MB_{it} + B_6Sie_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Loss_{it} + e_{it} \quad (2)$$

$$P/E_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Freq_{it} + B_3Cs_{it} * Freq_{it} + B_4Lev_{it} + B_5MB_{it} + B_6Sie_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Loss_{it} + e_{it} \quad (3)$$

$$P/E_{it} = a_{it} + B_1Cs_{it} + B_2Opinion_{it} + B_3Cs_{it} * Apinion_{it} + B_4Lev_{it} + B_5MB_{it} + B_6Sie_{it} + B_7Growth_{it} + B_8Loss_{it} + e_{it} \quad (4)$$

تعریف متغیرها

متغیر وابسته

P/E: نسبت قیمت به سود است که مطابق با (عماد ضیاد رمضان، ۲۰۲۰) [۲۱] به عنوان شاخص اطمینان سرمایه‌گذاران در این تحقیق استفاده شده است.

متغیر مستقل

CS: معیار تغییر طبقه بندی در سود است که به پیروی از ثقفی و همکاران (۱۳۹۷) [۱۸] بصورت الگوی (۵) اندازه‌گیری می‌شود:

$$CE_{it} = a_{it} + B_1 \Delta CE_{it-1} + B_2 ACC_{it-1} + B_3 ACC_{it} + B_4 \Delta SALE_{it} + B_5 NEG - \Delta SALE_{it} + e_{it} \quad (5)$$

CET: سود شرکت که از تقسیم کردن خالص درآمد منهای بهای تمام شده منهای هزینه‌های عمومی، فروش و اداری بر خالص درآمد بدست می‌آید.

ΔCE : تغییرات در سود شرکت بدهی‌های عملیاتی (کل بدهی منهای وام دریافتی و اوراق قرضه منتشر شده)

ACC: اقلام تعهدی عملیاتی که عبارت است از سود (زیان) عملیاتی منهای خالص جریان وجه نقد عملیاتی.

$\Delta SALE$: درصد تغییر در درآمد نسبت به دوره گذشته.

NEG- $\Delta SALE$: درصد کاهش در درآمد و در صورت عدم کاهش برابر با صفر

CS: تغییر طبقه‌بندی سود برابر است با باقیمانده الگوی (۵)

متغیرهای تعدیلگر

۱. کیفیت حسابرسی: از طریق گروه‌بندی موسسه‌های حسابرسی توسط جامعه حسابداران (کیفیت جامعه حسابداران) اندازه‌گیری شده است. برای اندازه‌گیری متغیر کیفیت حسابرسی، در این پژوهش از رتبه‌بندی انجام شده توسط جامعه حسابداران رسمی ایران استفاده شده است، موسسات حسابرسی براساس معیارهای تدوین شده جامعه حسابداران رسمی ایران و امتیازات کسب شده به چهار گروه تقسیم می‌گردند. در این پژوهش موسسات حسابرسی که در گروه الف این رتبه بندی باشند، جزو موسسات با کیفیت در نظر گرفته میشوند. در نتیجه اگر موسسه حسابرسی در گروه الف رتبه بندی جامعه حسابداران رسمی ایران باشد ادرا غیر این صورت صفر میگیرد. این روش در تحقیقات متعدد داخلی مورد پذیرش و استفاده قرار گرفته است (حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۶؛ [۲۲] قزل سفلی و همکاران، ۱۳۹۷؛ [۲۳] فهیم نژاد و زمانی، ۱۳۹۹؛ [۲۴] علوی و همکاران، ۱۴۰۰) [۲۵].

۲. تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران: داده‌های مربوط به این متغیر از نرم‌افزار ره آورد نوین استخراج شده است. نشان دهنده این موضوع است که مدیریت در طول سال مالی چند مورد اقدام به پیش‌بینی سود کرده است. لازم به ذکر است داده‌های تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران طبق آئین نامه بورس اوراق بهادار تا سال ۱۳۹۶ در دسترس است و مدل تا سال ۱۳۹۶ تخمین زده شده است.

۳. نوع اظهار نظر حسابرس: برای محاسبه این متغیر از کدهای صفر و یک استفاده می‌شود. در صورت ارائه نظر قابل قبول در گزارش حسابرس کد صفر، و در صورتی که اظهار نظر مشروط، عدم اظهار نظر و مردود درج شود کد یک می‌گیرد.

متغیرهای کنترلی

با توجه به آنکه در بسیاری از پژوهش‌های پیشین متغیرهایی به شرح زیر به عنوان متغیر کنترلی انتخاب گردیده‌اند، در این پژوهش نیز متغیرهای کنترلی شامل:

SIZE: برابر است با لگاریتم کل دارایی‌های شرکت

MB: نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری آن

LEV: برابر است نسبت کل بدهی به جمع حقوق صاحبان سهام شرکت

Growth: رشد در دارایی‌های شرکت که نسبت به سال قبل محاسبه می‌شود.

Loss: اگر شرکت سودده باشد عدد یک و اگر زیان‌ده باشد عدد صفر.

متغیرهای کنترلی در کارهای ([عماد ضیاد رمضان، ۲۰۲۰](#) [۲۱]؛ [ایولا، ۲۰۲۳](#) [۲۶]؛ [عماد ضیاد رمضان، ۲۰۱۵](#) [۲۷]؛ [وو، ۲۰۱۴](#) [۲۸]) استفاده شده اند.

۸. یافته‌های پژوهش

آماره‌های توصیفی پژوهش

در جدول (۱) آمار توصیفی تمامی متغیرهای پژوهش، اعم از مستقل، وابسته، تعدیلگر و کنترلی آورده شده است. جدول ۲. آمار توصیفی متغیرها

نام فارسی	نماد	میانگین	میانه	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
تغییر در طبقه‌بندی سود	CS	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۳۱۱	-۰/۴۴۵	۰/۰۶۶
اطمینان سرمایه‌گذاران	PE	۲۲/۹۹	۱۶/۲۸	۶۸۵/۳	-۱۳۸/۷	۳۵/۹۴
تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران	FREQ	۱/۱۸	۱/۰۰	۷/۰۰	۰/۰۰	۱/۰۸
اندازه شرکت	SIZE	۱۲/۵۷	۱۲/۴۴	۱۵/۵۶	۱۰/۳۰	۰/۸۳
اهرم مالی	LEV	۰/۵۶	۰/۵۶	۱/۸۲	۰/۰۳	۰/۲۰
رشد	GROWTH	۰/۲۹	۰/۱۷	۲۰/۲۵	-۰/۴۰	۰/۷۷

۱ ayoola

۲ wu

ارزش بازار	MB	۶/۱۲	۳/۷۱	۳۰۹/۲	۱۵۰۴-	۴۷/۰۱
------------	----	------	------	-------	-------	-------

با توجه به اطلاعات مندرج در جدول (۱) میانگین و میانه متغیر تغییر طبقه‌بندی سود در شرکت‌های مورد بررسی به ترتیب (۰/۰۰-) و (۰/۰۰+) است. از آن‌جا که مقدار میانگین و میانه تقریباً برابر و به صفر درصد نزدیک است، می‌توان ادعا نمود که توزیع آن نرمال است و تغییر طبقه‌بندی سود بسیار اندکی در شرکت‌های مورد بررسی صورت گرفته است. همچنین اختلاف اندک انحراف معیار تغییر طبقه‌بندی سود (۰/۰۶) با میانگین آن، حاکی از تجانس زیاد و پراکندگی کم داده‌های مرتبط با این متغیر است. بیشترین و کمترین اطمینان سرمایه‌گذاران به ترتیب (۶۸۵/۳) و (۱۳۸/۷-) است. بنابراین، در نمونه مورد بررسی، نتایج نشان می‌دهد که شرکت‌های که بیشتر از تغییر طبقه‌بندی سود استفاده کرده‌اند در آنها اطمینان سرمایه‌گذاران بیشتر بوده است. با توجه به نتایج منعکس شده کمترین تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران صفر می‌باشد، و حداکثر تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران هفت بار می‌باشد. بطور میانگین شرکت‌های عضو نمونه تعداد ۱/۱۸ بار سود خود را پیش‌بینی کرده‌اند.

جدول ۳. توزیع فراوانی برای متغیرهای مجازی

متغیر	صفر		یک	
	فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی
کیفیت حسابرسی (امتیاز کنترل کیفیت جامعه حسابداران رسمی)	۲۵۴	۰/۲۲	۹۱۶	۰/۷۸
اظهار نظر حسابرس	۵۲۴	۰/۵۵	۶۴۶	۰/۴۵
زیان	۹۹	۰/۹	۱۰۷۱	۰/۹۱

نتایج متغیر کیفیت حسابرسی نشان می‌دهد که ۷۸ درصد شرکت‌های نمونه توسط موسسات با کیفیت از نظر جامعه حسابداران رسمی رسیدگی شده‌اند. مطابق جدول ۲، ۵۵ درصد از شرکت‌های نمونه صورت‌های مالی مطابق استانداردهای حسابداری تهیه شده، و اظهار نظر غیر تعدیل شده دریافت کرده‌اند. همچنین ۹۱ درصد از شرکت‌های نمونه سودده بوده‌اند.

نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

در این پژوهش برای انتخاب از بین روش‌های اثرات ثابت، اثرات تصادفی و مشترک از آزمون‌های چاو و هاسمن استفاده و الگوها جهت بررسی وجود ناهمسانی واریانس آزمون گردیده است. همچنین، در مورد کلیه الگوها در صورت وجود ناهمسانی واریانس از روش حداقل مربعات معمولی تعمیم یافته استفاده شده و هرگاه خودهمبستگی سریالی مشاهده شد از جمله AR در تخمین مدل جهت رفع اثرات خودهمبستگی سریالی استفاده شده است (افلاطونی، ۱۳۹۷).

نتایج فرضیه اول

نتایج آزمون فرضیه اول پژوهش در جدول (۴) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین اطمینان سرمایه‌گذاران و تغییر در طبقه‌بندی سود رابطه مثبت و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. بر اساس این یافته‌ها می‌توان گفت که افزایش تغییر در طبقه‌بندی سود در شرکت با کنترل اثرات متغیرهای کنترلی، موجب افزایش اطمینان سرمایه‌گذاران می‌شود. همچنین در بین متغیرهای کنترلی زیان و اندازه شرکت دارای رابطه مثبت و معنادار و ارزش بازار به دفتری و اهرم مالی با تغییر در طبقه‌بندی سود دارای رابطه منفی و معنادار در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیرهای رشد وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۴. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۱)

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب متغیر	خطای استاندارد	آماره آزمون	سطح معناداری	VIF
تغییر طبقه‌بندی سود	CS	۳۸/۵۱	۳/۲۶	۱۱/۷۸	۰/۰۰	۱/۵۰
رشد	GROWTH	۲/۱۵	۱/۱۵	۱/۸۷	۰/۰۶	۱/۸۲
ارزش بازار به دفتری	MB	-۰/۰۰	۰/۰۰	-۲/۷۲	۰/۰۰	۱/۹۲
اهرم مالی	LEV	-۴۲/۸۴	۳/۲۲	-۱۳/۲۸	۰/۰۰	۱/۸۵
زیان	LOSS	۱۰/۲۸	۱/۱۵	۸/۸۸	۰/۰۰	۱/۳۰
اندازه شرکت	SIZE	۳/۹۱	۰/۵۰	۷/۷۱	۰/۰۰	۱/۶۰
عرض از مبدأ	C	-۱۳/۸۷	۶/۷۷	-۲/۰۴	۰/۰۴	
	AR(1)	۰/۴۰	۰/۰۳	۱۱/۷۴	۰/۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۳	آماره دوربین واتسون			۱/۷۸
آماره آزمون چاو		۹/۲۸	سطح معناداری آزمون چاو			۰/۰۰
آماره آزمون هاسمن		۳۰/۳۱	سطح معناداری آزمون هاسمن			۰/۰۰
آماره آزمون حداکثر درست‌نمایی (LR)		۱۵۴۳	سطح معناداری آزمون LR			۰/۰۰

نتایج فرضیه دوم

نتایج آزمون فرضیه دوم پژوهش در جدول (۵) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین تغییر طبقه‌بندی سود و کیفیت حسابرسی بر اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر مثبت و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. همچنین در بین متغیرهای کنترلی رشد، زیان و اندازه شرکت دارای رابطه مثبت و معنادار و متغیرهای ارزش بازار به دفتری و اهرم مالی دارای رابطه منفی و معنادار با تغییر در طبقه‌بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند.

جدول ۵. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۲)

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب متغیر	خطای استاندارد	آماره آزمون	سطح معناداری	VIF
تغییر طبقه‌بندی سود	CS	۲۹/۰۷	۵/۶۸	۵/۱۱	۰/۰۰	۵/۴۷
رشد	GROWTH	۲/۱۵	۱/۰۹	۱/۹۵	۰/۰۵	۱/۲۴
ارزش بازار به دفتری	MB	-۰/۰۰	۰/۰۰	-۲/۵۷	۰/۰۱	۱/۱۱
اهرم مالی	LEV	-۴۱/۰۵	۳/۰۳	-۱۳/۵۲	۰/۰۰	۱/۱۴
زیان	LOSS	۱۰/۴۰	۱/۱۰	۹/۴۳	۰/۰۰	۱/۰۸

اندازه شرکت	SIZE	۳/۹۷	۰/۴۸	۸/۱۷	۰/۰۰	۱/۳۶
کیفیت حسابرسی	AUDITQ	-۰/۲۹	۰/۴۰	-۰/۷۲	۰/۴۶	۱/۱۰
اثر تعاملی کیفیت حسابرسی و تغییر طبقه‌بندی سود	AUDITQ*CS	۱۳/۷۷	۶/۳۵	۲/۱۶	۰/۰۳	۵/۴۸
عرض از مبدأ	C	-۱۵/۴۵	۶/۴۱	-۲/۴۰	۰/۰۱	
	AR(1)	۰/۴۰	۰/۰۳	۱۲/۷۲	۰/۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۴	آماره دوربین واتسون			
آماره آزمون چاو		۹/۲۷	سطح معناداری آزمون چاو			
آماره آزمون هاسمن		۳۸/۱۸	سطح معناداری آزمون هاسمن			
آماره آزمون حداکثر درست‌نمایی (LR)		۱۵۴۹	سطح معناداری آزمون LR			

نتایج فرضیه سوم

نتایج آزمون فرضیه سوم پژوهش در جدول (۶) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین تغییر طبقه‌بندی سود و تعداد پیش‌بینی سود توسط مدیران بر اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر منفی و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. همچنین در بین متغیرهای کنترلی رشد و زیان دارای رابطه مثبت و معنادار و متغیرهای ارزش بازار به دفتری و اهرم مالی دارای رابطه منفی و معنادار با تغییر در طبقه‌بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیر اندازه شرکت وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۶. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۳)

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب متغیر	خطای استاندارد	آماره آزمون	سطح معناداری	VIF
تغییر طبقه‌بندی سود	CS	۷۶/۸۰	۸/۰۶	۹/۵۲	۰/۰۰	۵/۱۳
رشد	GROWTH	۹/۹۲	۰/۸۶	۱۱/۴۶	۰/۰۰	۱/۰۴
ارزش بازار به دفتری	MB	-۰/۰۳	۰/۰۱	-۲/۱۹	۰/۰۲	۱/۱۰
اهرم مالی	LEV	-۳۲/۳۰	۲/۲۷	-۱۴/۲۲	۰/۰۰	۱/۱۴
زیان	LOSS	۱۰/۱۸	۱/۱۲	۹/۰۷	۰/۰۰	۱/۰۴
اندازه شرکت	SIZE	-۰/۸۹	۰/۵۸	-۱/۵۴	۰/۱۲	۱/۰۸
تعداد پیش‌بینی	FREQ	۰/۴۲	۰/۱۲	۳/۳۹	۰/۰۰	۱/۳۶
اثر تعاملی تعداد پیش‌بینی سود و تغییر طبقه‌بندی سود	FREQ*CS	-۱۸/۰۲	۴/۲۳	-۴/۲۵	۰/۰۰	۵/۷۷
عرض از مبدأ	C	۳۷/۳۵	۷/۴۳	۵/۰۲	۰/۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۳	آماره دوربین واتسون			
آماره آزمون چاو		۱۱/۷۷	سطح معناداری آزمون چاو			
آماره آزمون هاسمن		۵۱/۲۶	سطح معناداری آزمون هاسمن			
آماره آزمون حداکثر درست‌نمایی (LR)		۹۰۶	سطح معناداری آزمون LR			

نتایج فرضیه چهارم

نتایج آزمون فر ضیه چهارم پژوهش در جدول (۷) ارائه گردیده است. این نتایج نشان می‌دهد که بین تغییر طبقه‌بندی سود و نوع اظهار نظر حسابرسان بر اطمینان سرمایه‌گذاران تأثیر منفی و معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد وجود دارد. همچنین در بین متغیرهای کنترلی اندازه شرکت و زیان دارای رابطه مثبت و معنادار و متغیرهای ارزش بازار به دفتری و اهرم مالی دارای رابطه منفی و معنادار با تغییر در طبقه‌بندی سود در سطح اطمینان ۹۵ درصد هستند. همچنین برای متغیر رشد وجود رابطه تأیید نشد.

جدول ۷. نتایج حاصل از برآورد آزمون الگوی (۳)

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب متغیر	خطای استاندارد	آماره آزمون	سطح معناداری	VIF
تغییر طبقه‌بندی سود	CS	۴۶/۵۱	۴/۱۸	۱۱/۱۰	۰/۰۰	۱/۸۵
رشد	GROWTH	۱/۹۴	۱/۲۲	۱/۵۸	۰/۱۱	۱/۶۱
ارزش بازار به دفتری	MB	-۰/۰۰	۰/۰۰	-۲/۳۸	۰/۰۱	۱/۱۳
اهرم مالی	LEV	-۴۲/۶۳	۲/۹۶	-۱۴/۳۸	۰/۰۰	۱/۲۰
زیان	LOSS	۱۰/۴۸	۱/۱۶	۸/۹۹	۰/۰۰	۱/۱۶
اندازه شرکت	SIZE	۳/۸۵	۰/۵۲	۷/۳۱	۰/۰۰	۱/۵۵
تعداد پیش‌بینی	OPINION	-۰/۵۳	۰/۴۵	-۱/۱۷	۰/۲۳	۱/۰۸
اثر تعاملی تعداد پیش‌بینی سود و تغییر طبقه‌بندی سود	OPINION*CS	-۱۵/۱۲	۵/۹۰	-۲/۵۶	۰/۰۱	۱/۸۲
عرض از مبدأ	C	-۱۳/۰۶	۶/۸۲	-۱/۹۱	۰/۰۵	
	AR(1)	۰/۴۰	۰/۰۳	۱۱/۵۶	۰/۰۰	
ضریب تعیین تعدیل شده		۰/۹۳		آماره دوربین واتسون		۱/۷۸
آماره آزمون چاو		۹/۲۶		سطح معناداری آزمون چاو		۰/۰۰
آماره آزمون هاسمن		۳۲/۶۳		سطح معناداری آزمون هاسمن		۰/۰۰
آماره آزمون حداکثر درستنمایی (LR)		۱۵۴۱		سطح معناداری آزمون LR		۰/۰۰

۹. نتیجه‌گیری و پیشنهادهای پژوهش

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که رابطه‌ای مثبت بین تغییر در طبقه‌بندی سود در شرکت‌ها با اطمینان سرمایه‌گذاران وجود دارد که نشان می‌دهد که شرکت‌های که بیشتر از تغییر طبقه‌بندی سود استفاده کرده‌اند در آنها اطمینان سرمایه‌گذاران بیشتر بوده، این امر به دو دلیل است در درجه اول، شرکت‌هایی که از تغییر طبقه بندی سود استفاده می‌کنند سرمایه‌گذاران را گمراه نموده و آنها اعتقاد دارند که این سودها تکرار شونده و عملیاتی هستند و نسبت به سایر شرکت‌ها ارزش بیشتری برای نسبت قیمت به سود قائل بوده‌اند و سهام آنها بیشتر رشد می‌کند، در درجه دوم، مطابق نتایج [ثقفی \(۱۳۹۷\)](#) [۱۸] رابطه‌ی معکوس بین تغییر طبقه بندی سود و سایر روش‌های مدیریت سود وجود دارد، این رابطه بیانگر این موضوع است که شرکت‌های که نتوانسته‌اند از سایر روش‌های مدیریت سود استفاده کنند به روش تغییر طبقه‌بندی سود روی آورده‌اند، مطابق این نتایج شرکت‌های که از روش تغییر طبقه‌بندی سود استفاده کرده‌اند از سایر روش‌های مدیریت سود استفاده نکرده‌اند، چون سرمایه‌گذاران بیشتر به سایر روش‌های مدیریت سود حساس هستند و این اعتقاد را دارند از سایر روش‌های

مدیریت سود استفاده نشده است، ارزش بیشتر برای سود اعلامی شرکت‌ها قائل هستند. نتایج این پژوهش با یافته‌های فن و همکاران (۲۰۱۰) [۲۰] مطابقت دارد. فن و همکاران (۲۰۱۰) [۲۰]، استدلال کرد که تغییر طبقه‌بندی بر قابلیت اطمینان صورت‌های مالی مورد استفاده سرمایه‌گذاران و میزان فریب سرمایه‌گذاران به این باور که شرکت در وضعیت مالی بهتری است، تأثیر می‌گذارد. و همچنین این تغییر منفی وضعیتی را ایجاد می‌کند که در آن سرمایه‌گذاران اعتماد خود را نسبت به صحت اطلاعات مالی گزارش شده از دست دادند. همچنین نتایج نشان دهنده اثر تعدیل‌کنندگی منفی نوع اظهار نظر حسابر و تعداد پیش‌بینی سود بر رابطه مذکور است. زمانی که گزارش حسابر تعدیل شده اثار بندهای گزارش حسابر بر اطمینان سرمایه‌گذاران مشهود است و کمتر دچار فریب تغییر طبقه‌بندی سود شده و زمانی که تعداد پیش‌بینی سود مدیران افزایش می‌یابد اطلاعات بیشتری در خصوص عملکرد آتی شرکت در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و باعث بهبود عملکرد آنها در تصمیم‌گیری می‌شود. نتایج کیفیت حسابر سی حاکی از آن است که انجام حسابر سی با کیفیت بالا این باور را به سرمایه‌گذاران می‌دهد که صورت‌های مالی دارای تحریف با اهمیت نیست و می‌توان در تصمیم‌گیری بر آن اتکا کنند.

با عنایت به نتایج پژوهش، استفاده مدیران از روش تغییر طبقه‌بندی سود بر میزان خوش‌بینی سرمایه‌گذاران تأثیر می‌گذارد و باعث می‌شود که ارزش بیشتری برای نسبت قیمت به سود قائل شوند، که در نتیجه باعث متضرر شدنشان می‌شود، لذا پیشنهاد می‌شود به این روش مدیریت سود توجه بیشتری داشته باشند و به رقم سود خالص اتکا نکنند و تکرار شونده بودن سود را مورد بررسی قرار دهند. همچنین به حسابرسان توصیه می‌شود، که خوش‌بینی بیش از حد سرمایه‌گذاران این انگیزه را در مدیران ایجاد می‌کند که زمانی که نتوانند از سایر روش‌های مدیریت سود استفاده کنند که میزان رقم سود خالص را تغییر می‌دهد از روش تغییر طبقه‌بندی سود استفاده کنند که بتوانند بر نسبت قسمت به سود و خوشبینی سرمایه‌گذاران تأثیر بگذارند لذا این موارد می‌تواند ریسک حسابرسی را در بعضی شرکتها بالاتر ببرد. همچنین با توجه به تأثیر گزارش حسابر و گزارش‌های تعدیل شده حسابرسان که اثر مخرب تغییر طبقه‌بندی سود را کمرنگ می‌کند، پیشنهاد می‌شود دقت عملی بیشتری در ارتباط با این روش مدیریت سود داشته باشند، چون به نسبت سایر روش‌های مدیریت سود روشی کمتر شناخته شده است.

استفاده کنندگان از نتایج پژوهش لازم است در استفاده از نتایج این محدودیت را در نظر بگیرند که اطلاعات پیش‌بینی سود توسط مدیران تا سال ۱۳۹۶ در دسترس بود و نتایج این فرضیه را نمی‌توان بر کل سال‌های پژوهش در نظر گرفت. همچنین باید در نظر داشت در این پژوهش برای محاسبه کیفیت حسابرسی از گروه بندی موسسات حسابرسی توسط جامعه حسابداران استفاده شده است، چون روش‌های دیگر برای محاسبه این متغیر وجود دارد، در صورت استفاده از سایر روش‌ها امکان تأیید نشدن اثر تعدیلگری آن بر رابطه اطمینان سرمایه‌گذاران و تغییر طبقه‌بندی سود وجود دارد. با توجه به محدودیت‌های ذکر شده باید در تسری نتایج احتیاط به عمل آید.

به پژوهشگران دیگر برای انجام پژوهش‌های بیشتر پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی، تأثیر سایر ویژگی‌های کیفیت حسابرسی همانند تخصص حسابر در صنعت، حق الزحمه حسابرسی، موسسات معتمد بورس و ساعت

کار حسابرسی بر رابطه اطمینان سرمایه‌گذاران و تغییر طبقه‌بندی سود، بررسی شود. همچنین سایر روش‌های تغییر طبقه‌بندی (هزینه و وجه نقد) مورد بررسی قرار گیرد.

References

1. Khorramdel Masouleh, Z. (2023). Investigating Real Earnings Management Activities and its Impact on Stock Returns Prior to Share Issuance in Companies Listed on Tehran Stock Exchange. Karafan Journal, 20(Special Issue), 587-614. (In Persian). <https://doi.org/10.48301/kssa.2022.362368.2292>
2. Sajjadi, Z., Paryad, A., & Balani, A. (2022). Investigate the effect of board characteristics on the relationship between ownership structure and classification shifting. Journal of Accounting Knowledge, 13(1), 167-184. (In Persian). <https://doi.org/10.22103/jak.2021.17309.3444>
3. McVay, S. E. (2006). Earnings management using classification shifting: An examination of core earnings and special items. The Accounting Review, 81(3), 501-531. <https://doi.org/10.2308/accr.2006.81.3.501>
4. Agyei-Mensah, B. K., & Yeboah, M. (2019). Effective audit committee, audit quality and earnings management: Evidence from the Ghana Stock Exchange. International Journal of Managerial and Financial Accounting, 11(2), 93-112. . <https://doi.org/10.1504/IJMFA.2019.099765>
5. Jamei, R., & Lotfi Joo, N. (2021). The Impact of Political Relations on Auditor's Opinion with Emphasis on Market Characteristics of Companies Listed on the Tehran Stock Exchange. Karafan Journal, 18(2), 55-72. (In Persian). <https://doi.org/10.48301/kssa.2021.128445>
6. Jensen, M. C. (1986). Agency costs of free cash flow, corporate finance and takeovers. American Economic Review. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.350422>
7. Shahid, M. S., & Abbas, M. (2019). Does corporate governance play any role in investor confidence, corporate investment decisions relationship? Evidence from Pakistan and India. Journal of Economics and Business, 105, 105839. <https://doi.org/10.1016/j.jeconbus.2019.03.003>
8. Lakonishok, J., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1994). Contrarian investment, extrapolation, and risk. The journal of finance, 49(5), 1541-1578. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1994.tb04772.x>
9. Zalata, A. M., & Roberts, C. (2017). Managing earnings using classification shifting: UK evidence. Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, 29, 52-65. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2017.04.001>
10. Kamyabi, Y., & Nikseresht, M. (2020). A Study of the Moderating Effect of Voluntary Disclosure on the Relationship between Earnings Quality and Information Asymmetry in Listed Companies on the Tehran Stock Exchange. Karafan Journal, 17(3), 247-263. (In Persian). <https://doi.org/10.48301/kssa.2020.131174>
11. Saghafi, A., Bolo, G., & Dana, M. M. (2015). The Relation between Earnings Quality and Information Asymmetry in the Firms. Empirical Research in Accounting, 5(2), 1-16. (In Persian). <https://doi.org/10.22051/jera.2015.625>

12. Meckling, W. H., & Jensen, M. C. (1976). Theory of the Firm. Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure.
<http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.94043>
13. Daliriyani, F., Havaei, A., & Khoskar, F. (2020). The Relationship between Audit Fee and Auditor Loyalty and Independent Auditors' Opinion. Journal of Accounting and Management Vision, 2(18), 127-144. (In Persian).
https://www.jamv.ir/article_102169.html?lang=fa
14. Tabatabaei, S. Z. (2017). The effect of selected criteria on the relationship between managerial overconfidence on the accuracy of earning prediction. Financial Accounting Knowledge, 3(4), 1-22. (In Persian).
https://jfak.journals.ikiu.ac.ir/article_1022.html?lang=fa
15. Marjanian Y, Shahveisi F, Eivani F, Khanzadi A. Study Effect of Earnings Management Forecast News on Earnings Predictability and Disclosure Noises. Empirical Studies in Financial Accounting. 2020;17(66):87-122. (In Persian).
<https://doi.org/10.22054/qjma.2020.46188.2047>
16. Moradi, M., & Hosseinzadeh, S. (2017). The Revision Frequency of Earnings Forecasts Impact on Liquidity, Cost of Capital and Firms Value. Financial Accounting Knowledge, 4(1), 61-78. (In Persian).
https://jfak.journals.ikiu.ac.ir/article_1097.html?lang=fa
17. Aghei, M. A., Alizadeh, Z., & Sefidgaran, M. S. (2019). Revision effects of frequency of earning forecast on firm structure of the accepted companies in Tehran Stock Exchange (TSE). Journal of Accounting Advances, 11(1), 1-28. (In Persian). <https://doi.org/10.22099/jaa.2018.25043.1528>
18. Saghaei, A., & Jamalian Pour, M. (2018). Classification shifting phenomenon in earning management. Empirical Studies in Financial Accounting, 15(57), 1-23. (In Persian). <https://doi.org/10.22054/qjma.2018.8911>
19. Al-Haddad, L., Gerged, A., & Saidat, Z. (2019). Managing earnings using classification shifting: Novel evidence from Jordan.
<https://www.dora.dmu.ac.uk/handle/2086/17818>
20. Fan, Y., Barua, A., Cready, W. M., & Thomas, W. B. (2010). Managing earnings using classification shifting: Evidence from quarterly special items. The Accounting Review, 85(4), 1303-1323.
<https://doi.org/10.2308/accr.2010.85.4.1303>
21. Ramadan, I. Z. (2020). The Association Between Accounting Disclosures and Transparency and Investors' Confidence. Concordia University Chicago.
<https://www.proquest.com/>
22. Hassas Yeganeh, Y. , Sedighi, R. and Hasanazadeh, F. (2017). The relationship between audit quality and audit committee with earning management and cash flow management. Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge, 6(22), 13-24. (In Persian).
https://www.jmaak.ir/article_10798_en.html?lang=fa
23. Ghazal Sofli, Maryam, Bezarafshan, Ameneh, & Moradi, Mehdi. (2018). The impact of audit quality on the difference between audited and unaudited financial statements. Journal of Financial Accounting Knowledge, 5(2). (In Persian).
<https://doi.org/10.30479/jfak.2018.1441>
24. Seyed Nezhad Fahim, S. R. and Zamani, S. (2020). The Effect of Audit Quality on the Audit Adjustments to Earnings. Innovation Management and Operational

- Strategies, 1(2), 140-156. doi: 10.22105/imos.2021.270824.1025. (In Persian).
<https://doi.org/10.22105/imos.2021.270824.1025>
25. Alavi, S. M. and Vakilifard, H. (2021). The Impact of the Public Accounting Firm Size on Quality of Audit Reports issued by Iranian Association of Certified Public Accountants (IACPA) Member Firms. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 10(37), 11-24 . (In Persian).
https://www.jmaak.ir/article_17177_en.html?lang=fa
 26. Ayoola, T. J., Olanmi, O. O., Inneh, E. G., Ayoola, A. O., & Ehiobuche, C. (2023). Corporate governance quality, corporate life cycle and investor confidence in commercial banks: Evidence from Nigeria.
[http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18\(3\).2023.12](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.18(3).2023.12)
 27. Ramadan, I. Z. (2015). Confidence Index Determinants of the Amman Stock Exchange Listed Companies. *International Journal of Business and Management*, 10(1), 195. <https://doi.org/10.5539/IJBM.V10N1P195>
 28. Wu, W. T. (2014). The forward E/P ratio and earnings growth. *Advances in Accounting*, 30(1), 128-142. <https://doi.org/10.1016/j.adiac.2014.04.002>
 29. Anggraini, M., & Mahastanti, L. A. (2012). Pengaruh Determinan P/e Dan P/e Rasio Terhadap Kepemilikan Institusi: Studi Di Bursa Efek Indonesia Tahun 2004-2008. *Jurnal Manajemen dan Keuangan*, 10(1).
<https://jurnal.darmajaya.ac.id/index.php/jmk/article/view/331/0>
 30. Basu, A. K., & O'Shea, L. (2014). The Predictive Ability of P/E Ratio: Evidence from Australia and New Zealand. In 2014 Financial Markets & Corporate Governance Conference. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2376050>
 31. Burks, J. J., Randolph, D. W., & Seida, J. A. (2019). Modeling and interpreting regressions with interactions. *Journal of Accounting Literature*, 42(1), 61-79.
<https://doi.org/10.1016/j.acclit.2018.08.001>
 32. Gill, S. (2003). Price-earnings ratio revisited. *Finance India*, 17(3), 937.
<https://www.proquest.com/openview/8a86e7e8ad337e2bd96d46d46ee806b5/1?pq-origsite=gscholar&cbl=27511>